

Ústav romanistiky Filozofické fakulty Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích
Oponentský posudek diplomové práce

Název práce: Morfologická adaptace anglicismů v češtině a španělštině z prostředí online video her

Autor práce: Bc. Jan Duda

Vedoucí práce: doc. Mgr. Miroslava Aurová, Ph.D.

Cílem diplomové práce Bc. Jana Dudy je přiblížit morfologickou adaptaci anglicismů v prostředí on-line videoher ve španělském a českém jazyce prostřednictvím analýzy písemné komunikace španělských a českých hráčů (s. 4). Jedná se o téma aktuální, které přispívá k porozumění současných komunikačních prostředků v on-line prostředí.

Práce je rozdělena na část teoretickou (s. 9–32) a aplikační (s. 33–90). Teoretická část poněkud nešťastně začíná představením on-line videoher a jejich prostředí – vymezením žánrů MMORPG, FPS, MOBA, jejichž adekvátnost nejsem schopna odborně posoudit (s. 10). První oddíly tak působí spíše jako úvod do kvalifikační práce v oboru informačních technologií, ačkoliv rozumím autorovu záměru představit je pro uvedení čtenáře v kontext. V dalších kapitolách se již diplomand zabývá jazykem a komunikačními strategiemi hráčů videoher. Vhodně identifikuje termíny, jako jsou *terminologizace*, *profesionalismus*, *sociolekt* či *slangismus*, a angličtinu v herní komunikaci správně chápe jako tzv. *lingua franca*. Následně jsou představeny *anglicismy* a proces jejich *adaptace* do cílového jazyka. Pro vymezení zmíněných pojmů se diplomand opírá převážně o Nový encyklopedický slovník češtiny (CzechEncy). Tento zdroj je relevantní, avšak mohl být doplněn i o další sekundární literaturu. S touto je nicméně pracováno při výkladu morfologických charakteristik substantiv a sloves v češtině (Cvrček) a španělštině (Zavadil a Čermák, Bosque a Demonte). Pokud se jedná o mluvnické kategorie sloves, považuje španělština kondicionál za způsob (*modus*) jako čeština? Kromě morfologické adaptace substantiv a sloves jsou v práci reflektovány i anglicismy v podobě zkratk. U nich však autor nedospívá k plnému pochopení kategorie „iniciálových zkratk“ (s. 22), které se pak bohužel promítá i do části aplikační (např. *dungeon* > *dung*, *experience* > *exp(it)*, s. 51, 52). O jaký typ zkracování by se jednalo v daných případech? A může autor objasnit, jaký je rozdíl mezi akronymy a iniciálovými zkratkami?

Aplikační část usiluje o uplatnění poznatků teoretického oddílu při morfologické analýze anglicismů na vzorku z platformy pro živé vysílání *Twitch.tv*. V případě chybějících dat byly rovněž konzultovány korpusy rodiny *Araneum*, popř. informovaní rodilí mluvčí, či se autor přiklonil k vlastní introspekci. Je na místě podotknout, že diplomand zpracoval velké množství relevantních dat a anglicismy v převážné většině případů správně vyhledal. Lze nicméně jména jako *Fiora*, *Oriana*, *Yasuo* aj. považovat za anglicismy? Je opravdu výchozím tvarem do češtiny adaptovaného anglicismu *hordák* (s. 37)? Je u takto adaptovaného anglicismu (*hordák/hordáčka*) vůbec nutné analyzovat, k jakému deklinačnímu vzoru jej přiřadit a jaký rod mu připíšeme (s. 39)? Dalším problematickým bodem je pak samostatné určování mluvnických kategorií, tříd a vzorů. Opravdu bychom femininum *range* [rend₃] skloňovali podle vzoru *růže*? A pokud se jedná o slovesa, skutečně bychom *lagnout* („*lagl*“) přiřadili ke 3. třídě a vzoru *kupuje* či *buildit* („*buildí*“) v rámci 4. třídy pod vzor *trpí* (s. 56)? Proč je u odstavce s názvem *Dodgnout* (vid dokonavý) na s. 57 uveden příklad č. 48 „SDS zase s oblibou **dodguje** Shiny...“?

Oddíl aplikační části věnovaný španělštině je systematičtější a autorovi se např. podařilo prokázat, že rod bývá u anglicismů vyjadřován determinanty a často je odvozován od příslušného hyperonyma. U slovesných anglicismů bylo jednoznačně prokázáno, že při procesu adaptace na španělský systém je nejproduktivnějším derivačním sufix *-ear*. S ohledem na im/perfektivnost sloves však diplomand opomenul vzít v potaz perfektivní rys u tvaru *has wipeado* apod.

Pozitivně hodnotím autorovu snahu v případě nedostatečně vypovídajících vlastních dat konzultovat i další zdroje. Tato metodologie výrazně zvyšuje kvalitu předkládané práce a její výpovědní hodnotu (minimalizována by však měla být vlastní introspekce). Dále je třeba ocenit, že autor pracoval s velkým množstvím anglicismů pro oba zkoumané jazyky a v závěru práce provedl kontrastivní analýzu v těch případech, pro něž bylo srovnání relevantní zejména s ohledem na rod substantiva (*ten raid* pro češtinu, ale *una raid* pro španělštinu apod., s. 82nn). Jako klad chápu také propojování poznatků teoretické a aplikační části v průběhu práce.

Po formální stránce je práce psána pěknou češtinou s občasnými chybami zejména v interpunkci (s. 11, 27, 68), ve shodě u neuter (s. 39 – *adjektiv, které...*, s. 80 – *Z celkem 10 sloves, které*) či podmětu s přísudkem (s. 80 – *slovesa vyskytovali*). Nepříliš silnou stránkou jsou ale nepřesné formulace, které textu ubírají na odbornosti a rigoróznosti, zejména pak používání obratu „*můžeme spekulovat*“ (celkem 13krát, viz např. s. 41, 87). Některé pasáže především aplikační části jsou neobratné i po stylové stránce (např. s. 22 – *Několik těchto vzorů potkáme*, s. 70 – *Jak už je zvykem*). Velmi nepřehledné je však neabecední řazení zkoumaných anglicismů v příloze, což výrazně ztěžuje proces čtení. Stejný nedostatek se pak týká i seznamu literatury, jejíž citování se dále neřídí jednotnou normou. Formátování textu i prezentace anglicismů v tabulkách je víceméně vyhovující.

Závěr: I přes výše uvedené připomínky se domnívám, že práce Bc. Jana Dudy ještě splnila požadavky kladené na tento typ kvalifikačních prací. Diplomand prokázal schopnost zpracovat rozsáhlý vzorek jazykového materiálu a splnil hlavní cíl práce. Jeho práci proto doporučuji k obhajobě a předběžně ji hodnotím ještě známkou **dobře** s tím, že výsledná známka bude stanovena na základě obhajoby. Svoji klasifikaci odůvodňuji zejména nedůsledným aplikováním teoretických poznatků, nesystematickým utříděním informací a formulačními nedostatky, které se bohužel promítly i do výsledků práce.

V Českých Budějovicích dne 3. června 2022

Mgr. Markéta Šmídová, Ph.D.